Ao. 1826.

No. 15.

Bataviasche Courant.

WOENSDAG, den 12den April 1826.

(*Besluit van den 29sten maart 1826 no. 21.*)

IN NAAM DES KONINGS.

De Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Overwegende het belang, om alle middelen aantewenden, die strekken kunnen om aan Nederlandsch Indië rijkdom en welvaren te verzekeren;

Overwegende dat de begunstiging en aanmoediging van landbouw en handel met het ware belang dezer bezittingen ten naauwsten verbonden is;

Overwegende dat tot eene ware uitbreiding van den landbouw, eene zoo min mogelijk beperkte vrijheid van cultuur gevorderd wordt;

In aanmerking nemende dat het alzoo een der eerste pligten van het bestuur is, om hulp en bescherming aan elk en een iegelijk toe te zeggen, die zich op eene of andere soort van cultuur verlangt toe te leggen;

Willende al dadelijk, en in afwachting van het geen verder door hem Kommissaris Generaal, met medewerking der Indische Regering, tot de vestiging van een stelsel van vrije cultuur, ten behoeve van dit eiland, zal worden bepaald, tot het daarstellen eener inrigting overgaan, die ten doel heeft, om den tegenwoordigen staat van den landbouw naauwkeurig te kunnen nagaan, den weg tot andere nieuwe takken van cultuur aan te wijzen, en, door het houden van een onmiddelijk toezigt over het wetenschappelijk gedeelte van het vak, den landbouwer en grondeigenaar beiden in hunne handelingen te leiden, en met hunne ware belangen meer en meer bekend te maken;

Den Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, in rade, gehoord (advies van den 27sten dezer no. 107.);

Heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Er zal eene hoofd-commissie voor den landbouw onder het voorzitterschap van het hoofd des bestuurs worden opgerigt, bestaande uit zoo veel Nederlanders en Inlanders, als nader door hem Kommissaris Generaal zal worden bepaald en aangesteld.

Art. 2. Buiten deze hoofd-commissie zal er in elke residentie eene commissie van landbouw worden aangesteld, bestaande uit den resident, die het voorzitterschap zal bekleeden, en ten minste 5, maar niet meer dan 9 leden, buiten den secretaris, welke uit de voornaamste grondeigenaren en voorstanders van landbouw en cultuur, zoo Europeërs als Inlanders, zullen gekozen, en op voordragt der Indische Regering, door hem Kommissaris Generaal, benoemd worden. Voor de waarneming van het lidmaatschap dezer commissien zal geene bezoldiging worden genoten.

Art. 3. Deze commissien van landbouw in de residentien, zullen tot de hoofd-commissie in eene ondergeschikte betrekking staan, en gehouden zijn aan dezelve alle die berigten en mededeelingen te geven, welke van haar zullen gevraagd worden, en de uitvoering van alle die maatregelen te verzekeren welke haar ter bevordering van den landbouw zullen worden voorgeschreven.

Art. 4. De hoofd-commissie en commissien van landbouw, zullen het zich tot een bepaald doel harer verrigtingen moeten voorschrijven, om den staat en vorderingen van de reeds aanwezige cultures in alle hare deelen naauwkeurig te onderzoeken, en de verbeteringen aantewijzen, waarvoor dezelve haar als nog vatbaar mogten voorkomen. Zij zullen wijders hare aandacht bepaaldelijk moeten vestigen, op de meerdere of mindere gelegenheid, welke het verschil van grond en luchtstreek, in de onderscheidene deelen van het eiland, voor de invoering van nieuwe cultures aanbiedt, en tevens de middelen kunnen voordragen, welke haar het meest geschikt zullen toeschijnen, om zoodanige nieuwe cultures in te voeren en aantemoedigen. De hoofd-commissie zal omtrent alle intevoeren maatregelen, de uitbreiding en bevordering van den landbouw betreffende, door de Indische Regering gewoonlijk worden gehoord, en gehouden zijn, aan alle aanvragen of aanschrijvingen volledig en ten spoedigste te voldoen.

Art. 5. De Indische Regering wordt bij deze uitgenoodigd, om aan hem Kommissaris Generaal ter goedkeuring intezenden eene concept instructie, waarbij, naar aanleiding van het bovenstaande, eenige nadere bepalingen, zoo omtrent de verhouding der commissien tot de hoofd-commissie, als nopens den aard en de regeling harer respectieve werkzaamheden worden voorgedragen.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie; zullende deze wijders in het Staatsblad van Nederlandsch Indië worden geinsereerd, en door middel van de Bataviasche courant aan het algemeen bekend gemaakt.

Buitenzorg, den 29sten maart 1826.

Ld. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

Door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal zijn de volgende benoemingen gedaan:

Tot opziener der publieke werken in de residentie Bantam, *H. Luick.*

Tot deurwaarder en exploiteur bij den landraad te Batavia, *H. G. Lisanders.*

Tot schout voor het ooster-kwartier der residentie Batavia, de onderschout *J. B. Kroon.*

Tot onder-schouten in het noorder-kwartier van de residentie Batavia, *J. H. Bauer*, en *F. Hunefeldt.*

BATAVIA, *den 10den april 1826.*

Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur Generaal heeft, den 1sten april, *Samarang* verlaten, en is, dienzelfden dag, na zich eenige uren te *Salatiga* te hebben opgehouden, te *Soerakarta* aangekomen.

Aldaar heeft, den 3den april, eene bijzonder belangrijke plegtigheid plaats gehad.

Zijne Excellentie heeft aan den Pangerang *Ario Adipatti Mangko Negoro*, het Kruis van de Militaire Willems Orde, 3de klasse, uit naam des Konings, uitgereikt; ter belooning (zoo als staat uitgedrukt in het besluit van den Kommissaris Generaal waarbij de Luitenant Gouverneur Generaal tot de uitreiking van dit eereteeken is gemagtigd) van de menigvuldige bewijzen welke gemelde Pangerang, sints eene reeks van jaren, van zijne trouw en gehechtheid aan het Nederlandsch Gouvernement gegeven heeft, en van de belangrijke diensten door dien edelen Bondgenoot aan den lande bewezen; als mede uithoofde dat de voordeelen, zoo bij vorige expeditien als in den tegenwoordigen oorlog, door onze wapenen op den vijand bevochten, almede te danken zijn aan den onverschrokken en heldhaftigen moed met welken gemelde Pangerang aan het hoofd zijner braven, in onze legerscharen, gestreden heeft.

Tot deze plegtigheid, hadden zich ten huize van den Resident verzameld, alle civiele ambtenaren, de officieren van het garnizoen, de aanzienlijkste ingezetenen, en de voornaamste Vorsten met hun talrijk gevolg, benevens de Rijksbestierder met alle deszelfs Regenten. Na de voorlezing van gemeld besluit van den Kommissaris Generaal, in de Nederduitsche en Javaansche talen, plaatste Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur Generaal zelf het eereteeken op de borst van den grijzen krijgsheld, en vergezelde hem, in de meest treffende bewoordingen met dit luisterrijk eerbewijs. De Pangerang, zeer ontroerd, betuigde zijne erkentelijkheid in de meest gevoelvolle uitdrukkingen; en ontving vervolgens de hartelijke gelukwenschen van alle aanwezigen.

Ook omtrent de dapperheid en trouw van des Pangerangs zoon, den Majoor *Soeria Diningrat*, heeft het besluit van den Kommissaris Generaal de meest loffelijke melding gemaakt.

Wij vernemen dat het Zijner Excellentie in bijzonder, behaagd heeft denzelven met een fraai geschenk te begiftigen.

Onmiddelijk na deze plegtigheid, is Pangerang *Mangko Negoro*, onder het salut aan zijnen rang verknocht, weder naar *Klatten* vertrokken, van waar hij den vorigen dag was aangekomen.

De operatien van gemelden Pangerang

uit *Klatten* gedirigeerd, hebben reeds geleid tot de herwinning van uitgestrekte districten op de muitelingen en de onderwerping van den beruchten Tommongong *Semoro Redjo* (nu *Semoro Widjojo*) met 70 inlandsche hoofden en een aantal volgelingen.

De *Soesoehoenan* heeft, van zijnen kant, eene nieuwe expeditie in gereedheid doen brengen bestaande in 300 man infanterie, 50 man kavallerie en 50 artilleristen, aangevoerd door den kolonel kommandant van 's Vorsten *Pradjoerits*, en bestemd om in de residentie *Kadoe*, tegen de muitelingen te ageren.

Aldaar worden, in het regentschap *Minoreh*, de pogingen van den vijand om de door ons beschermd wordende dessa's tot opstand overtehalen of te plunderen, steeds, met goed gevolg, afgeweerd; zelfs heeft de resident de opgerigte barissan, uit dat gedeelte der residentie, provisioneel naar hunne woningen doen terugkeeren. In het zuidelijk gedeelte blijven de muitelingen de ingezetenen verontrusten, doch, men was gereed om, bij de aanrukking der verwachte versterking van *Djocjokarta* en *Soerakarta*, tevens van de zijde van *Magellan*, tegen den vijand te ageren. Niettegenstaande den onrustigen staat van een gedeelte dezer residentie, komen de lands inkomsten, in het overig gedeelte, geregeld in.

Met behulp van den heer *Dezentje*, is het den resident van *Soerakarta* gelukt een ouder broeder van den Pangeraug van *Serang* gevangen te nemen, zoo dat deze allengskens alle zijne aanhangelingen verliest.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

MARSEILLE, *den 2den october.*

Berigten uit Alexandrie van den 21sten augustus melden, dat men een weinig begon te bekomen van de schrik, die de stoutmoedige onderneming der grieken daar ter stede had te weeg gebragt. Zonder de fransche oorlogsbrik *l'Abeille*, welke op de twee achterste branders vuur gaf en dezelve noodzaakte te wenden, en zonder de verheffing van den wind, welke den eersten brander deed afdrijven, zouden weinige schepen de algemeene verwoesting ontgaan zijn. De Onder-Koning is steeds zeer verbolgen, en wil zich over deze onderneming wreken. Zijne inscheping echter, om de grieksche vloot optezoeken, is dadelijk als eene loutere windbrekerij aangemerkt geworden. Kort voor zijn uitloopen hebben de Grieken nog een paar schepen van een convooi, 't welk van de kusten van Caramanie kwam, aangegrepen en vermeesterd, of in brand.

Een schipper, welke half September door een gewapend grieksch schip is gepraaid, heeft van den kapitein vernomen, dat de zaken der Grieken op Morea eene betere wending hadden gekregen. Over het algemeen verzekert men, dat *Ibrahim* zeer verlangt naar de aankomst van versche troepen, en dat zijne Arabieren het gure jaargetijde angstig te gemoet zien. Een heelmeester, kort geleden uit het leger van *Ibrahim* teruggekeerd, bevestigt dit, en verzekert, dat deszelfs soldaten, welke op de grenzen van Abyssinie te huis behooren, het klimaat van Griekenland kwalijk kunnen verduren, en dat er reeds eene vrij aanmerkelijke sterfte onder dezelve heerscht.

PARIJS, *den 3den october.*

Men heeft brieven uit Napli van den 18den Augustus en met dezeve een vrij breedvoerig verslag van den opstand der Kandioten en het vermeesteren van de sterkte Krembontza door dezelve. De eilanders, welke, bij het overheerschen des eilands door de benden van *Ibrahim*, de vlugt naar Napli hadden genomen, zijn, ten getale van eenige honderden, naar hetzelve terug gekeerd, ten einde hunne medeburgeren de behulpzame hand te bieden. Deze schijnen de hulptroepen te zijn, welke, volgens vroegere consulaire berigten uit den Archipel, in het begin van Augustus, van Napli naar Kandia zijn vertrokken. In genoemde brieven wordt voorts verzekerd, dat het Uitvoerend Bewind der Grieken weder geheel in Napli vereenigd is; dat *Conduriotti*, als te voren, het voorzitterschap, en *Maurocordato* het secretariaat waarneemt. Men leest eindelijk in dezelve, dat *Ibrahim* in Tripolitza stond, zonder iets verders te durven ondernemen. Dit laatste strookt niet volledig met de berigten, welke men in Engeland uit Napli heeft ontvangen van den 15den waarin de terugtogt van *Ibrahim* naar de golf van Messene stellig wordt aangekondigd; en met het berigt uit Trieste, dat hij Nisi zoude hebben bereikt.

—Men meldt uit Spanje, dat de geestelijkheid de benoeming der junta zeer euvel heeft opgenomen, en dat de prelaten, welke in dezelve geroepen zijn, weigeren zitting te nemen.—Men verzekert stellig, dat de negen ongelukkige vrijmetselaars van Grenada werkelijk zijn opgehangen; het welk nog geen blijk zoude opleveren van de matiging van het thans bestaand ministerie, in het welk, gelijk men weet, de heer *de Calomarde* steeds invloed behoudt.

SPANJE.

MADRID, *den 26sten september.*

Het is thans tamelijk rustig in deze hoofdstad. De gematigden hopen veel goeds van de junta welke Z. M. de Koning heeft benoemd, ten einde Hoogstdenzelven in moeilijke gevallen voortelichten; de eerste en noodzakelijkste maatregel echter, om Spanje uit den treurigen toestand, in welken het zich thans bevindt, te verheffen, is de ontwapening van de koninklijke vrijwilligers. De ministers erkennen sulks, en schijnen overtuigd, dat hun, zoo lang die lieden gewapend blijven, de magt zal ontbreken, om de verordeningen, welke zij heilzaam keuren voor den Staat, doortedringen, doch schijnen zich nog niet sterk genoeg te gevoelen, om dien maatregel algemeen en met een gewenscht gevolg te werk te stellen. Men spreekt altijd van benden in het Zuiden, welke de groene cocarde zouden hebben opgestoken, doch men kan op de deswegens vermelde bijzonderheden geenen genoegzamen staat maken.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 2den october.*

Volgens berigten van de oostenrijksche zijde heeft het doordringen van drie grieksche brandschepen in de haven van Alexandrie aldaar geene geringe ontsteltenis te weeg gebragt. Genoemde schepen hielden met eene voorbeeldelooze stoutmoedigheid op de haven aan, voerden Europesche vlaggen en seinden voor een loods. Deze begaf zich rustig aan boord derzelve, en loodste een der schepen, terwijl de beide andere volgden, naar binnen. Zoodra de manschap van het eerste schip ontdekte, dat men achterdocht begon te voeden, staken zij hetzelve, tot groote verbazing van den loods, boven den wind van 100 europesche koopvaardijschepen en eene fransche oorlogsbrik, in brand, en sprongen in de sloep. Gebrek aan brandstof was echter oorzaak dat het brand-schip niet in de lucht sprong, maar zonder verdere schade te doen, door de schepen henen en op strand dreef, terwijl de loods op hetzelve omkwam. Was het opzet der Grieken gelukt, dan was welligt geen schip in de haven, geen huis in de stad ongeschonden gebleven.

De Onder Koning van Egipte, welke toevallig in Alexandrie was, liet nog dienzelfden avond den Gouverneur *Billal-Aga* in zee steken, om de Grieken optezoeken. Deze is wel in de gelegenheid geweest, om dezelve te vinden, daar men in den nacht van den 11den eene hevige kanonnade naar de zijde van Damiate hoorde, alwaar de Grieken een convooi kleine turksche schepen aantasteden, doch heeft het geraden geoordeeld, om het steven in eene tegenovergestelde rigting te wenden, en dus alle onaangename ontmoetingen te vermijden. De Onder-Koning heeft dit zeer euvel opgenomen; is zelf aan boord gegaan van eene korvet, welke hij in Genua heeft laten bouwen; heeft de zee tot in het gezigt van Cijprus en Kandia doorkruist, doch geene grieksche vloten kunnen aantreffen.

Inmiddels is gedurende de afwezigheid van den Onder-Koning op het onverwachtst de groote turksche vloot van den *Kapudan-Bassa* komen opdagen, bestaande uit 10 fregatten, 10 korvetten, 20 brikken en 10 schoeners. Deze komst heeft de inwoners op nieuw eene groote schrik aangejaagd, zoo dat de regerings-raad verscheidene koopvaardijschepen uitzond, om den Onder-Koning van het gebeurde berigt te geven, en denzelven uittenoodigen, om onmiddelijk terug te keeren. Deze handelwijze zoude geene bijzondere goede verstandhouding tusschen den Sultan en deszelfs vazal, den Onder-Koning van Egipte, doen vermoeden, doch de Konstantinopolitaansche vloot heeft eene gestrenge krijgstucht in acht genomen,—de *Kapudan-Bassa* heeft de terugkomst van den Onder-Koning gewacht, en is, na de gebruikelijke eerbewijzing te hebben genoten, den 20sten augustus met denzelven aan wal gegaan. Men was destijds in Alexandrie druk bezig met het uitrusten van de nieuwe expeditie Egiptische troepen, welke naar Morea bestemd is, doch men meende, dat zij niet voor op het laatst van september in zee zoude kunnen steken.

—De meeste dagbladen uit dezen omtrek vermelden het welgelukken van de eerste proeve van de vaart met het stoomschip op den boven-Rijn. Men houdt zich thans verzekerd, dat de geheele stroom tot aan Kehl, en tot den Boven Mein, in het aanstaande jaar door stoombooten zal bevaren worden. Ofschoon de stoomboot *de Rijn* niet gebouwd is op zoodanige wijze, als voor de boven-rijn-vaart gevorderd wordt, heeft zij de reis van Keulen tot Kehl, welke op een afstand van 100 uren wordt berekend, tegen den stroom in 4 uren en met den stroom in 27 uren afgelegd; en daarbij van Koblentz af, de waterdiligence, die met den hevigen n. w. wind te kampen had, tot Bonn op het sleeptouw genomen. Het is nu proefondervindelijk bewezen, dat de vaart van Keulen tot Straasburg in 4 à 5 en van daar terug in 2 dagen kan worden afgelegd; terwijl men te voren, onder de gunstigste omstandigheden, 14 dagen behoefde, om te water van Meutz tot Straasburg te komen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 11den october.*

Het algemeen verslag van de maatschappij van weldadigheid, door de permanente commissie ter vergadering der algemeene commissie van weldadigheid in hare zitting van Augustus ll. ingebragt, ziet thans het licht.

Hetzelve behelst een voordeelig berigt, wegens de werkzaamheid en het goed gedrag der kolonisten in het algemeen en de welvaart der maatschappij, en verscheidene belangrijke bijzonderheden aangaande de weeskinderen, welke alstoen, ten getale van 1260, in het eerste gesticht te Veenhuizen waren geplaatst. Behoudens eenige uitzonderingen, waren deze weezen (dus luidt het verslag in substantie), bij hunne komst in eenen deerniswaardigen toestand. Onder honderdtallen werd naauwlijks een enkele aangetroffen, die niet door huidziekte was aangetast. Hunne ledematen waren naarmate hunner jaren, ongeloofelijk klein. „Welke is thans de toestand dier kinderen?" vervolgt het „Welke invloed heeft de vrije lucht, ruime voeding, gematigde arbeid, gepaste kleeding en behandeling op dezelve gehad? Men kome, en zie! Eene blozende kleur heeft de bleekheid vervangen. Huid-en hoofd-ziekten zijn verdwenen. Verbazend is de groei der meesten; sedert hunne genezing. Vele hebben zes duimen in lengte en naar evenredigheid in omtrek gewonnen, en dit is de uitslag van een éénjarig verblijf in deze stichting, terwijl het getal der gestorvenen niet meer dan 2 meisjes en 3 jongens heeft bedragen.

„Eene bloeijende, vrolijke jeugd is nimmer het gevolg van verwaarlozing, gebrek, of mishandeling; eene vaderlijke verzorging, onder den invloed van gelukkige omstandigheden, alleen kan dezelve doen ontstaan."

Na eenige aanmerkingen omtrent het voordeel van eene opvoeding op het land, waarbij de jeugd vroegtijdig aan den arbeid wordt gewend, boven eene opvoeding in beslotene vertrekken van te zeer bevolkte stedelijke inrigtingen, meldt het verslag het navolgende:

„De kinderen zijn in zalen gehuisvest; elk derzelve is met 80 hoofden bevolkt, van dezelfde sekse en zoo mogelijk van gelijke jaren. Bij elk 15tal is een oudere in jaren als geleider, of geleidster. Twee zalen staan onder een zaal-opziener en zijne vrouw, welker woning tusschen dezelve geplaatst is, zoodanig, dat zij uit hun vertrek de zalen in hare geheele lengte over-

zien. Ieder kind slaapt bijzonder in eene hangmat, die des daags wordt opgehaald. Des zomers staan de kinderen ten vijf uren op, des winters, naar mate het daglicht het toelaat. Na zich gereinigd te hebben, gebruiken zij het ontbijt, met een half pint versche zoete melk.

» Ten zes uren begeven zich, de jongens met hunne geleiders, begeleid door wijkmeesters naar het veld. De meisjes, voor den veld-arbeid bestemd, begeven zich alsdan naar de school, en, na verloop van twee uren onderwijs, naar het veld. De kleinere jongens en meisjes worden immiddels aan het touwpluizen, wolplukken en spinnen gezet; de grootere meisjes aan het breijen en naaijen. Een ieder gaat bij beurten ter school, tot twaalf uren, als wanneer een goede maaltijd, altijd van vleesch en spek voorzien, wordt genoten. Daarna begint het onderwijs voor de grootere jongens. Elke klasse heeft haren speeltijd, zoo dat onderwijs, arbeid en spel elkander afwisselen. Ten acht ure wordt eene boterham gegeven, met zoete melk, en alsdan begeeft een ieder zich ter rust.

» Ieder kind, 't welk het verlangt, geniet op deze wijze ½ N. pond brood, ¾ ponden vaste gekookte spijzen, ⅛ pond spek of vleesch en eene pint melk. — Men heeft wel eens opgemerkt, dat deze hoeveelheid voedsel te groot was, doch de tegenwoordig sterke groei der kinderen, na hunnen achterlijken toestand, doet het onraadzaam voorkomen hier in eenige verandering te maken.

» Alle willekeurige, of ligchaams straffen zijn verboden. Een kind, dat iets misdoet, wordt voor een Raad (bestaande uit den adjunct-directeur, twee onder directeurs en twee zaal opzieners) gebragt en gehoord; het kan zich verdedigen, en alleen tot eene vermindering van etens-portie, of opsluiting worden veroordeeld, altijd volgens het reglement, waarbij de straf voor het misdrijf wordt aangewezen. Van alle straffen wordt boek gehouden. — Zoo deze middelen niet toereikende zijn, wordt het kind voor een of meer weken naar de discipline-zaal verwezen, en is aldaar aan ligchamelijke kastijding onderworpen, doch altijd, na gehoord te zijn, ten gevolge van een besluit van den Raad en ten zijnen overstaan. — Op deze wijze wordt het willekeurige, 't welk soms het kinderlijk gemoed meer verhardt, dan verbetert, geweerd, en het resultaat van deze inrigting is zoo voldoende, dat bij de laatste inspectie, niet een kind in de discipline-zaal is gevonden.

» De verdiensten der kinderen zijn bepaald. De allerjongste moeten 's weeks 35 cents; de oudste *f* 1-25 en *f* 1-40 verdienen. Van het geen zij meerder verdienen, bekomen zij dagelijks een derde als zakgeld; wordt een derde voor hunne rekening in de spaarbank gestort en vervalt een derde aan de maatschappij. Niettegenstaande meer dan 700 nog te jong zijn voor den veldarbeid, zijn echter reeds *f* 660 in de spaarbank gestort, weshalve deze oververdiensten jaarlijks zullen toenemen, en het vooruitzigt geopend is, dat kinderen, die eenige jaren in het gesticht hebben doorgebragt, hetzelve met eene noemenswaardige som zullen kunnen verlaten.

» Van den openbaren godsdienst wordt een stipt gebruik gemaakt en geene afwijking geduld, en aan alle de inrigtingen paart zich het godsdienstig onderwijs. De leeraar der Protestanten, de heer *Heerspink*, is, zoo veel zijne ambtsbezigheden toelaten, steeds in het gesticht tegenwoordig, dan eens in de zalen, dan eens in de school, met dat gelukkig gevolg, dat het oneerbare aldaar eene ongehoorde zaak is geworden; de geest van onderlinge welwillenheid meer en meer toeneemt, en het schoolonderwijs de beste vorderingen maakt. Binnen weinige maanden, zoodra de R. C. kerk en pastorie, ten gevolge der weldaden des Konings gesticht, volbouwd zullen zijn, zal ook het godsdienstig onderwijs voor de Roomschen tot gelijke trap van volledigheid gebragt zijn.

Mengelingen.

Zie hier hetgeen in eenen brief van den markies d'Espinaij St. Denis gezegd wordt omtrent het voordeel dat de Europische mogendheden zouden trekken van Morea en de eilanden van den griekschen Archipel aan de gewezen ridders van Malta afgestaan.

» Niettegenstaande het eiland Malta bezet is geweest door de franschen, tijdens het *Uitvoerend Bewind*, en naderhand door de engelschen, die daarvan, tengevolge van het tractaat van Parijs, in het ongestoord bezit zijn gebleven, heeft echter de gastvrije en militaire orde van *St. Jan van Jerusalem*, nooit geheel opgehouden te bestaan. Dezelve heeft steeds eenen grootmeester, of ten minste eenen luitenant, en eenen geheiligden raad, welks zetel thans te Catane in Sicilie gevestigd is. Alle de verschillende nationale afdeelingen, met hare kommandeurschappen en prioraten bestaan nog in de onderscheidene koningrijken des Christendoms, van waar zij eenen baljuw of vertegenwoordiger naar den raad zenden. Op dit oogenblik is de baljuw van Busca aan het hoofd der orde; een russisch Keizer: Paul I, is grootmeester *ad interim* geweest. Deze vorst had zelfs het ontwerp gevormd om aan de ridders van Malta een ander gebied te verschaffen, in vergoeding van hetgeen hun door Buonaparte was ontnomen tijdens de beruchte fransche expeditie naar Egipte. Het is bekend dat de Keizer Alexander de leden der orde met deszelfs hooge bescherming vereert, en dat de russische ridders door eenen franschen baljuw bij den heiligen raad worden vertegenwoordigd.

» De fransche afdeeling der orde is niettegenstaande de voorbeeldelooze rampen der omwenteling, even als de andere, blijven bestaan. Eene door deze afdeeling benoemde kommissie is door den Koning Lodewijk *XVIII* erkend geworden.

» De groote daden der ridders van Malta, hunne opofferingen, hunne moed en onverschrokkenheid, zijn in de geschiedenis te goed bekend, dan dat het noodzakelijk zoude zijn daarvan hier te gewagen.

» Eene opmerking waarop ik mij, in mijne diplomatieke aanteekeningen, beroepen heb, is deze: dat de herstelling van het legitiem souverein gezag der ridders van Malta werkelijk is toegezegd in een artikel van het tractaat van Weenen, hetwelk door de geallieerde mogendheden en zelfs door Engeland is geteekend. In dit tractaat wordt gezegd, dat de souvereinen of vorsten, die door de wederregtelijke handelingen van Buonaparte het een of ander verloren mogten hebben, wederom in het bezit van hunne staten zouden worden gesteld, wanneer de algemeene krijg die tegen den overweldiger stond ondernomen te worden, zoude geëindigd zijn; en dat, wanneer om bijzonder gewigtige redenen, het een of ander gebied niet aan des zelfs wettigen bezitter zoude kunnen worden teruggeven, hij daarvoor op eene voldoende wijze schadeloos zoude worden gesteld door den afstand van eenen anderen staat. Zoo luidt de plegtige verbindtenis aangegaan door de hooge mogendheden die dit beroemd verdrag hebben goedgekeurd. Indien men daaraan de hand heeft gehouden ten opzigte van de andere belanghebbenden, waarom zoude zulks ook geen plaats hebben ten aanzien der orde van *St. Jan van Jerusalem*? Welk regt is beter gegrond dan dat van den grootmeester en zijner ridders op het eiland Malta? Gedurende bijna drie-honderd jaren, namelijk sedert het jaar 1530, toen Karel *V* het afstond aan Villiers van het eiland Adam, tot in 1798, toen Buonaparte er zich meester van maakte op zijnen togt naar Egipte, is het steeds het vereenigingspunt geweest hunner verrigtingen tegen de muzelmannen. In 1565 verdedigden zij er zich tegen de turken met eenen moed, die door geheel Europa bewonderd werd. Meer dan dertig duizend vijanden kwamen om het leven gedurende de belegering der vesting, welk beleg te regt voor een der beroemdste gehouden wordt waarvan in de geschiedenis wordt gesproken. De Engelschen overmeesterden hetzelve in het jaar 1800; en bij den vrede van Amiens werd bepaald dat het aan de orde zoude worden terug gegeven. Zij hebben des niettegenstaande die teruggave geweigerd, en bij den vrede van 1814 is het hun definitief afgestaan. Het moge doorgaan dat zij deze overwinning genieten, maar het zoude dunkt mij aan eene natie, die zich edelmoedigheid aanmatigt, betamen om, ten einde de gesloten tractaten in stand te houden, bij de andere mogendheden aan te dringen, op dat diegenen, wier eigendom zij bezit, ten minste eenigermate voor zulk een aanzienlijk verlies wierden schadeloos gesteld.

» De eilanden van den Archipel zouden afzonderlijke doch verbondene staten kunnen uitmaken, en elk eenen vertegenwoordiger zenden naar den algemeenen raad, welke de opperste senaat van de souvereiniteit zoude zijn. Een derde der belastingen, die door die eilanden jaarlijks ten behoeve der turken betaald worden, zoude als bezoldiging voor den senaat kunnen dienen; het tweede derde om van de Porte het regt te koopen van zich zelve te regeren; en het laatste ter beschikking worden gesteld van den grootmeester.

» Men rangschikt de ridders van *St. Jan van Jerusalem* ten onregte onder de godsdienstige orden die voormaals in Frankrijk bestonden; zij hebben daartoe nooit behoord; het is eene gastvrije, militaire, vreemde, en persoonlijk souvereine orde, vermits derzelver hoofd niet anders dan uit de leden gekozen kan worden.

» Indien de voornaamste mogendheden van Europa zich onderling, over de uitvoering van een dusdanig ontwerp wilden verstaan, zouden er geene belangrijke zwarigheden uit den weg te ruimen zijn. Het eerste gevolg daarvan zoude zijn het ophouden van eenen vernielenden oorlog, het behoud van duizenden van Christenen, Griekenland aan de Ottomannische heerschappij te onttrekken, die niet meer voor hetzelve geschikt is, en aan het protectoraat van Engeland, het welk de rust van Europa ontwijfelbaar zoude verstoren.

De kolonel Despinaij Saint-Denijs beschouwt de herstelling die hij aanbeveelt als een voorbehoedmiddel voor Europa tegen de pest, door het oprigten van hospitalen in Griekenland, waar de ridders van *St. Jan van Jerusalem* de pestzieken kosteloos zouden verpleegen, zoo als zij zulks, voor dat zij van hun land waren beroofd, steeds gedaan hebben.

(*Journal de la Belgique*).

Voorschrift, hoedanig te handelen met voorwerpen van Natuurlijke historie, ten einde dezelve behoorlijk te verzenden en voor bederf te bewaren; ten gebruike van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leijden, door Dr. C. J. Temminck, Directeur van hetzelve.

(*Vervolg.*)

VOGELEN.

Men legt den vogel voor zich op den rug, en snijdt, van het borstbeen af, langs dien kant tot aan den aars, de huid door, edoch met die voorzorg, dat men niet door het zachte van den buik snijde, om het uitzakken der darmen voor te komen; zou dit echter mogt gebeuren, stopt men deze opening met een weinig katoen digt. Vervolgens maakt men de huid, rondom het lijf, van beide kanten los, tot dat men in staat is, met eene schaar of mes den nek en den slokdarm bij den romp af te snijden, wel zorgende, dat met deze operatie het vel van den nek niet mede doorgesneden wordt (het vleesch in den hals laat men voor alsnog berusten). Men vervolgt met het vel onder den romp nog verder los te maken, tot dat men met de schaar of met het mes de vleugelbeenderen bereiken kan, die dan ook bij den romp moeten afgesneden worden (het vleesch in de vleugels laat men voor alsnog berusten). Men vervolgt met het afstroopen der huid, tot dat men de dijen genaakt; dezen worden ook bij het tweede lid, dat de knie-buiging uitmaakt, afgesneden (het vleesch in de dijen laat men ook voor alsnog berusten). Dan wordt het overige van den romp tot den staart nedergestreken, en aan de stuit afgesneden.

Men behoudt dus nog de dijen, de vleugels en den hals, alsmede den kop om te zuiveren.

De bouten of dijen worden tot aan het einde, zoo ver men komen kan, overgestroopt, en het vleesch rondom het been afgelijd, wel zorgende, om de pijpen van de dij beenderen niet af te snijden; men windt een weinig katoen of werk om deze beenderen, en trekt de pooten wederom naar zich.

De vleugels moeten ook geheel van het vleesch gezuiverd en de beenen niet afgezet worden; rondom dezelve windt men ook een weinig katoen of werk, dat alvorens naar het volgend voorschrift toebereid is. Wanneer de vogel groot is (grooter dan een ekster of kraai) kan men de vleugels, binnen door, niet geheel afstroopen; alsdan maakt men aan de binnenzijde der

vleugels, in het midden der beide vleugelpijpen, eene lange insnede, welke van het eene einde tot het andere loopt, ligt het vel van beider zijden op, alswanneer de blootkomende zenuwen en spieren gemakkelijk van de beenderen worden afgeligt.

Vervolgens gaat men tot den hals over, die tot aan den bek afgestroopt, en bij de hersenpan afgesneden wordt, zorgende, ook de tong mede uit te halen; men maakt achter in de hersenpan eene opening, evenredig aan de grootte des vogels; hier haalt men de hersenen schoon uit; na het binnenste van den kop met de *conservatie* besmeerd te hebben, stopt men denzelven vol met tabak, werk of katoen. De oogen worden met een' priem of met de punt van eene schaar geheel uitgehaald, en de holten weder met geprepareerd katoen of werk aangevuld. Vooral moet men zorgen, dat de hersenpan niet worde weggesneden.

Vogelen, bij welke de kop aanmerkelijk dikker is dan de hals, zoo als eenden, ganzen en anderen, kunnen niet aldus afgestroopt worden: aan zulke vogelen moet men aan het achterhoofd en langs den nek, eene langwerpige insnede maken, waardoor het vel, van den kop tot aan den bek, kan worden afgestroopt, en van alle vleesch gezuiverd. Wanneer het vel weder over den kop gehaald is, moet deze opening zorgvuldig worden toegenaaid; dit alles verrigt zijnde, moet het geheele vel van alle vettige deelen en kleine overgeblevene vezeltjes gezuiverd worden, waartoe de fijngestampte aluin zeer dienstig is, die tevens verstrekt tot een genoegzaam zamentrekkend middel, om de vederen vast in het vel te doen houden.

Om nu de vogelen voor ongedierte te bewaren, bestrijkt men, vooreerst, het geheele vel met het hier achter voorgeschreven *conservatie*-middel, en strooit er dan stof van tabak of peper en, zoo mogelijk, ook een weinig kamfer in; vervolgens wordt de vogel geheel opgevuld met katoen, vlas, werk, of dergelijke voorhanden zijnde zelfstandigheden, welke met de *conservatie* kunnen bevochtigd worden.

Vervolgens wordt op de borst de eerste gemaakte opening digt genaaid, en de vogel is tot inpakking gereed.

Tot inpakking schikt men de vederen der vogels, en men kamt het haar der viervoetige dieren gelijk; de vleugels der vogelen moeten digt aan het lijf sluiten en de bek regtuit gestrekt zijn: aldus worden zij in een peperhuis gestoken, met den kop naar onderen; dit peperhuis wordt van boven, digt gevouwen. Vervolgens wordt het dier, hetzij in de zon, hetzij door een matig vuur, gedroogd. Dit is vooral noodzakelijk tot de afzending, ten einde de vederen niet te beschadigen.

De kist, waarin deze vogels, na alvorens in papieren te zijn gedaan, worden afgezonden, moet van binnen over alle naden beplakt, en met eene oplossing van kamfer of met tabakswater bestreken worden; de kist droog zijnde, pakt men er de vogels in: eerst eene laag vogels, die men dan met tabak overstrooit, en zoo vervolgens om en om; de kist digt zijnde, moeten wederom van buiten alle naden beplakt worden; vervolgens moet de kist van buiten met pik of teer worden besmeerd, tegen het doorknagen der mieren, enz.

Men kan ook kleine viervoetige dieren, kleine aap-soorten en vogelen in brandewijn, arak, wijngeest van 18 à 20 graden, of andere sterke vochten steken, en dezelve alzoo, zonder eenige voorafgaande preparatie, in goed geslotene flesschen over zenden. Alle preparaten van onderscheidene organen, maar voornamelijk van die der stem van alle dieren, moeten in sterk vocht beward worden; eene wijze, verre te verkiezen boven het droogen van zulke preparaten.

De *conservatie*, geschikt om de vellen van alle dieren inwendig met een penceel of kwastje te bestrijken, bestaat in de volgende toebereiding:

Zeer zuivere witte zeep (beste Jeruzalemsche.) . . . . 1 pond.
Zuiver water. . . . . 2 —

Dit te zamen laten koken tot brij, en er meerder water bij gieten, naar gelang der omstandigheid; wanneer hetzelve omtrent koud is, voegt men er bij:

Fijne pleister of gips tot poeder gemalen 1 pond.

Meng zooveel water er door als noodig is om een' dikken brij te vormen; voeg vervolgens bij dit mengsel:

Witte arsenic. . . . . 1 pond.
Kamfer in arak of wijngeest opgelost ½ pd.

Deze preparatie kan in flesschen gedaan worden, mits genoegzaam vloeibaar zijnde; in potten kan men dezelve ook bewaren, en laten droogen; wanneer zij droog is, gebruikt men wijngeest of ander sterk vocht met water gemengd, om ze wederom tot een' brij te maken.

Wanneer men naar dit voorschrift handelt, komen de dieren altoos in eenen goeden staat over, en zonder het minste bederf en de vellen behouden den genoegzamen graad van lenigheid, welke noodig is tot het nader bereiden en tot de kunst van het *opzetten*.

De ontdekkingen, die sedert de eerste uitgave van deze aanwijzing voor het bereiden van voorwerpen van Natuurlijke Historie, gedaan zijn, maken de volgende bijvoegsels noodzakelijk.

1) Zeer vette huiden, zoowel van viervoetige dieren als van vogels, moeten, voor dat men gebruik maakt van de arsenikale zeep, eerst met behulp van een mes, inwendig gezuiverd en vervolgens met heete gips of zand, dat men naderhand wederom uitklopt, digt bepoejerd worden.

2) Kleine viervoetige dieren, tot op de grootte van eene rot, worden het best in wijngeest geworpen, na alvorens den buik geopend en de ingewanden er uitgenomen te hebben.

3) Bij viervoetige dieren, die niet grooter dan eene rot zijn, tot op de grootte van eene huiskat, moet men den romp uitnemen, zoodanig dat de kop, de beenen en de staart daarin blijven; men werpt, vervolgens de te voren, in water of vuile *spiritus* gereinigde huid in sterke *spiritus*.

4) Alle viervoetige dieren, die grooter zijn dan eene kat, moeten behandeld worden, op de wijze, hiervoren aangewezen, en van binnen met de arsenikale zeep bestreken worden, nadat zij zoo veel mogelijk van vleesch en vet zijn gereinigd geworden. Bij het aftrekken der huiden is nog te bemerken:

a) Dat men den staart nooit onafgehaald mag laten, zoo als men het dikwijls in de kolonien gewoon is, en dat men denzelven aan de onderzijde moet opensnijden, of, wat nog verkieslijker is, dat men den staart er uittrekt. Dit is zeer gemakkelijk, als men denzelven te voren behoorlijk gedrukt, gerold en zacht geklopt heeft.

b) Van de koppen der apen moet de huid nooit tot over de oogen afgetrokken, maar tot aan de wenkbraauwen vastgelaten worden: de oogen zelven moet men er van buiten uithalen.

c) In alle huiden van viervoetige dieren laat men den schedel en de beenen der voor en achterpooten zitten, dezen moet men behoorlijk zuiveren en met de arsenikale zeep bestrijken.

5) Bij het bewaren van dieren, vooral van visschen en slangen, moet men de tonnen of flesschen niet al te zeer met dezelve opvullen; ieder dier moet, zoo veel mogelijk, van alle zijden met *spiritus* omgeven worden, en hiertoe komt men het beste, als men ieder voorwerp daarvan eene dubbele hoeveelheid geeft.

(Het vervolg hierna)

Scheepsberigten.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

April 5—Zr. Ms. korvet *Komeet*, kapt.-luitenant G. Courier dit Dubikarr, van Batavia den 3den april, naar Nederland.—Amerik. schip *Telegraph*, J. Burrij, van Batavia, naar Amerika.—Zr. Ms fregat *Javaan*, kapt.-luitenant A. Anemaet, van Batavia den 29sten maart, naar Nederland, passagiers: luit.-kol. de Rochemont, vrouw en 2 kinderen, luitenant C. Scholl en 16 militairen.

April 7—schip *Baron van der Capellen*, J. H. Peter, van Batavia den 5den april, naar Amsterdam en Nederland, passagiers: de heeren L. Christensen, te Lintelo, mevrouw Westerman, 2 kindertjes en jufvrouw Nieuwenhuizen.

April 8—schip *Cornelia Henrica*, J. Sijpkes, van Batavia den 5den april, naar Amsterdam, passagier: de heer van Waijenburg.

April 10—Eng. schip *Charles Geant*, W. Haij, van China den 15den maart, naar Engeland, passagier: mejufv. Saring Sfwalij.

BATAVIA.

Aangekomen.

April 4—Eng. schip *Vam....*, F. Shepton, van Sinkapoer den 22sten januari 1826, passagier: de heer N. Thornton.—Zr. Ms. korvet *Arend*, kapt. luitenant J. P. Machielsen, van een kruistogt.—brik *Dorothea*, R. de Voss, van Samarang den 26sten maart 1826.

April 7—Stoom-vaartuig *van der Capellen*, P. M Stavers, van Samarang den 5den april, passagiers: de chirurgijn majoor J. A. Luneau, 1ste luitenant J. Smiets, 2de luit. A. Mais, en de heeren W. de Groot en A. R. Soesman.—brik *Bianhong*, Tan Kebing van Cheribon den 3den april.

April 8—brik *Fatahilwahap*, Sultan Gaffep, van Palembang den 23sten maart.—Amerik. bark *Derbijs*, A. Putnam, van Salem den 14den december 1825.—Amerik. schip *Suffolk*, T. Endicott, van Cows den 28 ten dito.

April 9—schip *de Vrouw Catharina Elizabeth*, Jan Ingerman, van Amsterdam den 27sten september 1825, passagiers: de heeren G. Koster en H. Lammers.—schip *Fatal Rachman*, Said Aloewie Juffrie, van Riouw den 23sten maart 1826.—brik *Joseph*, Sech Hoesien, van Palembang den 23sten do.

Vertrokken.

April 4—schip *Carolina Jacoba*, W. MacDonnall, naar Soerabaija, passagiers: de heeren Fritze en familie, P van der Hilst, Haij, de Pangerang Said Hassan Habassij, en Zr. Ms. troepen.

April 5—schip *Baron van der Capellen*, J. H. Peter, naar Amsterdam, passagiers: de heeren A. W. L. van Gesseler te Lintelo, L. Christensen, mevrouw E. Westerman en twee kinderen, jufvr. J. Nieuwenhuijzen.—schip *Cornelia Henrica*, J. Sijpkes fz., naar Amsterdam, passagiers: de heeren H. van Waijenburg en J Constantine.

April 8—Zr. Ms. schoener *Zephir*, 1ste luitenant G. W. C. Lutkens, koersstellende om de west.

April 9—schip *Jorin*, P. H. Kock, naar Bantjar.—schip *Bantjar*, P. F. Levingston, naar Sinkapoer.—Amerik. brik *Siren*, J. Kinsman naar Salem.

April 10—Stoom-vaartuig *van der Capellen*, P. M. Stavers, naar Samarang, Cheribon en Pekalongang.

April 11—Zr Ms. korvet *Arend*, kaptein L. J. P. Machielsen, koersstellende om de noord.—Portugeesch schip *Aurora*, V. T. Baptista, naar Timor Delie.—schip *Marij en Hillegonda*, A. Glazener, naar Rotterdam, passagiers: de heeren G. van der Storm en F. Rietmeijer.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms fregat *Melampus*; schepen Waterloo, Merie Osman, De Onderneming, Buitenzorg, De Vrouw Catharina Elizabeth, Fatal Rachman; brikken L'Anam, Clementine, Merkus, Dorothea, Bianhong, Fatahilwahap, Joseph; schoener Rembang.—Eng. schip James Scott; brikken Lexmij, Odiesie, Aurij.—Amerik. schepen Florida, Braganja, Suffolk; bark Derbijs.—Johobsche brik Riouw.—Chinesche jonk Hokgoan.

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart 31—brik *A. B. C.*, G. Smart, van Batavia, passagier: de heer P Boze.

April 5—Chineesch schip *Oeij Sinio*, Sarif Hasim Ankawie, van Soerabaija, passagier: de heer Jan Zijdel.

April 5—Spaansche brik *Hercules*, Don Pedro Urmenitta, van Muntok en Cheribon.—kruispraauwen *No.* 14 *en* 15, Mohamat Ijasin en Abdulla, van Pekalongang.

April 6—brik *Margaretha Engeltina*, F. C. Thaarup, van Cheribon.

Vertrokken.

Maart 31—schip *Nieuwe Cato*, C. F. Drijman, naar Rembang, passagiers: de heeren Bossettiel, Good en J. de Jonk.—Maleische schoener *Cheribon*, Intje Landoed, naar Sumanap.

April 1—Chinesche brik *Soenlie*, Que Singlie, naar Pekalongan, Tagal en Cheribon.—schoener *Swif*, T. S. Perrij, naar Rembang.

April 4—schip *Vrouw Helena*, G. Martherus, naar Soerabaija, passagiers: de heeren Simon Mankar, J. J. Ameer, G. Makastick en B. Aratoon, 96 man hulp troepen.—Stoom-vaartuig *van der Capellen*, P. M. Stavers, naar Batavia, passagiers: de heeren C. de Groot, Soesman, de doctor Luneau en twee officieren.

April 6—brik *A. B. C.*, G. Smart, naar Soerabaija.—brik *Experiment*, J. F. Gram, naar Rembang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Bellona*; kora kora *No.* 16; kruispraauwen *No.* 14 en 15; schip Boninjnan; brikken Carolina, Windrosse, Anna Charlotta, Dorothea, Margaretha Engeltina; schoener Dina Alida.—Spaansche brik Hercules.—Arab. schip Alabab Alkarim; brik Fatalkhir; schoeners Fathool Mobin; sloep Cheribon.—Sumanapsche brik Lemboe Sarie.—Maleische brikken Gollek, Srie Tanjoon.—Javaansch schip Pamalang.—Chinesch schip Oeij Sinio; brikken Hobien, I-Ap Thaij, Soengien, Indramajoe, Tjiengsoen, Kinghong, Passekan; jonk Taij Sjun Peekan.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Maart 30—brik *Helena*, Kodjo, van Samarang den 21sten maart.

April 4—brik *Louisa de Kock*, A. Hooper, van dito den 29sten dito.

April 5—brik *Fatal Ghayer*, Said Abdulla Bin Al Habassij, van dito den 27sten dito.—schoener *Karangawe*, H. Lindeman, van Sumanap den 29 dito.

Vertrokken.

Maart 30—schoener *Ada*, J. H. Meijer, naar Batavia, passagiers: luitenant J. de Man, Zr. Ms. troepen en de heer M. Sarbentie.

Maart 31—schip *Johanna Wilhelmina*, T. J. Hauer, naar Amboina, passagiers: gouvernements ambtenaren en Zr. Ms. troepen.—brik *Wesp*, T. Mackenzie, naar Menado en Ternate, passagiers: gouvernements ambtenaren, Zr. Ms. troepen en de heer Hendrik Smit.

April 2—schip *Marzoek*, Intje Mira, naar Banda en Amboina.

April 4—brik *Helena*, Kodjo, naar Grissee.

April 6—Zr. Ms. korvet *Zwaluw*, luitenant der 1ste klasse L. Eigenhuizen, naar Samarang, met Zr. Ms. troepen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Dageraad*, *Maria Reigersbergen*; schoener *Zeemeeuw*, roei-kanonnier-boot *No.* 1; schepen Boeroong, brikken Sieva, Philotax, Kampar, Joana, Louisa de Kock, Fatal Ghaijer, schoener De Hoop, Karangawa.

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERY.